

امام زمان «عج» از منظر علمای بزرگ اهل سنت

موضوع مهدویت از موضوعات مهم مسلمانان و همه مذاهب اسلامی است؛ بر خلاف تصور برخی از ناآگاهان، مسأله مهدویت و ظهور منجی آخرالزمان و شخص حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف اختصاص به مذهب شیعه نداشته بلکه پیروان مذاهب دیگر اسلامی نیز به آن معتقد هستند. کتب بزرگان و علمای مذاهب اهل سنت مشحون از نقل‌ها و تأییداتی است که قضیه ظهور حضرت مهدی علیه السلام را روایت می‌کنند. بسیاری از این کتب تصریح به تولد حضرت مهدی علیه السلام داشته و برخی دیگر تنها اصل ظهور آن بزرگوار را مورد تأکید قرار داده اند.

در این نوشتار به نحو اختصار تنها به نقل عبارات برخی از بزرگان و علمای اهل سنت در این رابطه بسنده کرده و نتیجه گیری و قضاوت را به خواننده محترم واگذار می‌کنیم:

ابن عربی:

بدانید که مهدی علیه السلام حتماً خروج خواهد کرد... و او از عترت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و از فرزندان فاطمه - رضی الله عنها - است و جدش حسین بن علی بن ابی طالب و پدرش حسن عسکری، فرزند امام علی نقی، فرزند محمد تقی، فرزند امام علی الرضا، فرزند امام موسی کاظم، فرزند امام جعفر صادق، فرزند امام محمد باقر، فرزند امام زین العابدین علی، فرزند امام حسین، فرزند امام علی بن ابی طالب - رضی الله عنهم - می باشد. اسم او با اسم رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم قرین است و مسلمین بین رکن و مقام با او بیعت خواهند کرد. (مبحث 65 - از باب 366 «فتوحات مکیه»)

ابن حَجَّار هَیْتَمی شافعی:

ابوالقاسم، محمد، الحجة، او پس از درگذشت پدرش پنج ساله بود. خداوند در همین سن، به او «حکمت ربانی» را عطا کرد. او را «قائم منتظر» گویند. اخبار متواتر رسیده است که مهدی (ع) از این امت است. و عیسی (ع) از آسمان فرود خواهد آمد، و پشت سر مهدی (ع) نماز خواهد خواند. (المهدی

عمادالدین ابن کُتَّایِر دمشقی:

مقصود از پرچمهای سیاه (که در روایات مهدی (ع) ذکر شده است) ، پرچمهای سیاهی نیست که ابومسلم خراسانی برافراشت، و دولت بنی امیه را ساقط کرد، بلکه مقصود، پرچمهای سیاهی است که یاران مهدی (ع) خواهند آورد. (المهدی الموعود، ج2، ص 72)

ابن ابی الحدید مدائنی:

میان همه فریقِ مسلمین اتفاق قطعی است، که عمر دنیا، و احکام و تکالیف پایان نمی پذیرد، مگر پس از ظهور مهدی. (شرح نهج البلاغه، ج 2، ص535)

صدر الدین قونوی:

در شب اول مرگ من، هفتاد هزار بار کلمه توحید (لا اله الا الله) را بخوانید، و سلام مرا به مهدی (ع) برسانید. (الامام الثانی عشر، ص 78، پا نوشت.)

محمد بن بدرالدین رومی:

خداوند، به وسیله حضرت محمد(ص) نبوت تشریحی را ختم کرد، و دیگر تا روز قیامت پیامبری نخواهد آمد. همچنین خدا، به وسیله فرزند صالح پیامبر، همو که دارای نام پیامبر(محمد) و کینه پیامبر(ابوالقاسم) است، ولایت تامه، و امامت عامه را ختم خواهد کرد. و این ولی، همان کس است که مژده داده اند که زمین را چنانکه از جور و ستم لبریز شده باشد، از عدل و داد لبریز بسازد. و ظهور او به ناگهان اتفاق بیفتد.

خداوندا! این همه پریشانی و گرفتاری را، از این امت، به برکت ظهور و حضور او، برطرف فرما!
اِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا وَّ يَرَاهُ قَرِيبًا . کسانی ظهور او را بعید و ناشدنی می پندارند و ما آن را شدنی و نزدیک می دانیم. (طرازُ البُرْدَةِ، شرح قصیده برده بوصیری، از کتاب " الامام الثانی عشر"، ص 77.)

احمد حَنَبَل، و ابوعیسی تَرْمِذی، و حافظ سلیمان بن احمد طَبَرَانی، همه ، با اسنادی که خود دارند، روایت کرده اند از عبدالمعتمد حرث زَبَیدِی، از پیامبراکرم(ص) که فرمود: " مردمان از مشرق زمین (ایران) خروج کنند، و مقدمات حکومت مهدی را فراهم سازند". این مردم، همان کسانی که با پرچمهای سیاه، از ایران ، بیرون خواهند آمد، و در حدیث ذکر شده اند و اینها هستند که پیامبر(ص) امر کرده است همه مردم را که با امیر آنان، یعنی: مهدی علیه السلام بیعت کنند. (العرف الوردی"، از " المهدی الموعود... " ، ج 2، ص 72).

شیخ عبدالحق دهلوی:

احادیث بسیاری که به حد تواتر رسیده است وارد شده، که مهدی (ع) از اهل بیت پیامبر(ص) است و از اولاد فاطمه (س) است. ("اللمعات"، نقل از: " منتخب الاثر"، ص 3، از حاشیه " صحیح ترمذی"، ج 2، ص 46، چاپ دهلی (1342 ه.ق)

شیخ ابوالعرفان صدیقان :

اخبار و احادیث، از پیامبر (ص)، به حد تواتر نقل شده است که مهدی ظهور خواهد کرد. او از اهل بیت پیامبر(ص) است. او زمین را از عدل و داد پر خواهد کرد. ("اسعاف الراغبین"، ج 2، ص 140، چاپ مصر(1312 ه.ق) .

ابوالفوز محمد امین بغدادی:

آنچه مورد اتفاق نظر علماء است، این است که مهدی (ع) قائم آخرالزمان است. و او زمین را از عدل و داد می آکند. احادیث درباره مهدی (ع) و ظهور او بسیار است. (" سبائك الذهب فی معرفة قبائل العرب" ، ص 78).

شیخ منصور علی ناصیف:

باب هفتم، درباره خلیفه مهدی- رضی الله عنه- در میان علمای سلف و خلف مشهور است، که در آخرالزمان،

به - حتم و یقین- مردی از اهل بیت پیامبر(ص) ، که نام او مهدی است، ظهور خواهد کرد. او بر همه کشورهای اسلامی استیلا خواهد یافت. مسلمانان همه پیرو او خواهند شد. او به عدالت رفتار می کند، و دین را قوت می بخشد. آنگاه دَجَّال پیدا می شود. عیسی مسیح (ع) از آسمان فرود می آید و دجال را می کشد، یا با مهدی در کشتن دجال همکاری می کند. سخنان و احادیث پیامبر (ص) درباره مهدی را، جماعتی از نیکان اصحاب پیامبر، نقل کرده اند و آن احادیث را بزرگان محدثین، در کتابهای خود، با اسناد و مدارک، گرد آورده اند. محدثان بزرگی مانند ابوداود، و ترمذی ، و ابن ماجه، و طبرانی و ابویعلی، و بَزَّار و امام احمد حَنْبَل و حاکم نیشابوری - رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ اَجْمَعِينَ- جزء نافلان احادیث مهدی هستند... این است عقیده اهل سنت، از سلف تا خلف. (غایة المامول، ج 5، صص 632 و 381).

شیخ محمد عبده:

خاص و عام می دانند، که در اخبار و احادیث، ضمن شمردن علائم قیام قیامت، آمده است که مردی از اهل بیت پیامبر(ص) خروج می کند، که نام او مهدی(ع) است. او زمین را، پس از آنکه از جور و بیداد آکنده باشد، از عدل و داد آکنده می سازد . در آخر ایام او، عیسیای مریم(ع) از آسمان فرود می آید ، جزیه را برمی دارد، صلیب را می شکند، و دَجَّال را می کشد.(تفسیر " المنار" ، ج6، ص 57).

احمد امین مصری:

اهل سنت نیز، به مهدی (ع) و مسئله مهدی یقیناً ایمان دارند.(المهدی المنتظر و العقل" ، تالیف شیخ محمد جواد مغنیه لبنانی ، ص59).

این مقدار تنها بخش کوچکی از آنچه علمای بزرگ اهل سنت درباره حضرت مهدی علیه السلام نوشته و گفته اند می باشد و برای مطالعه بیشتر در این موضوع، خوانندگان محترم را به کتب و مقالات مفصل تر ارجاع می دهیم.

منبع: مجله الکترونیکی اخوت